

Galimybės ir kliūtys Lietuvos verslui aljanso “Gulf Cooperation Countries” (GCC) šalyse

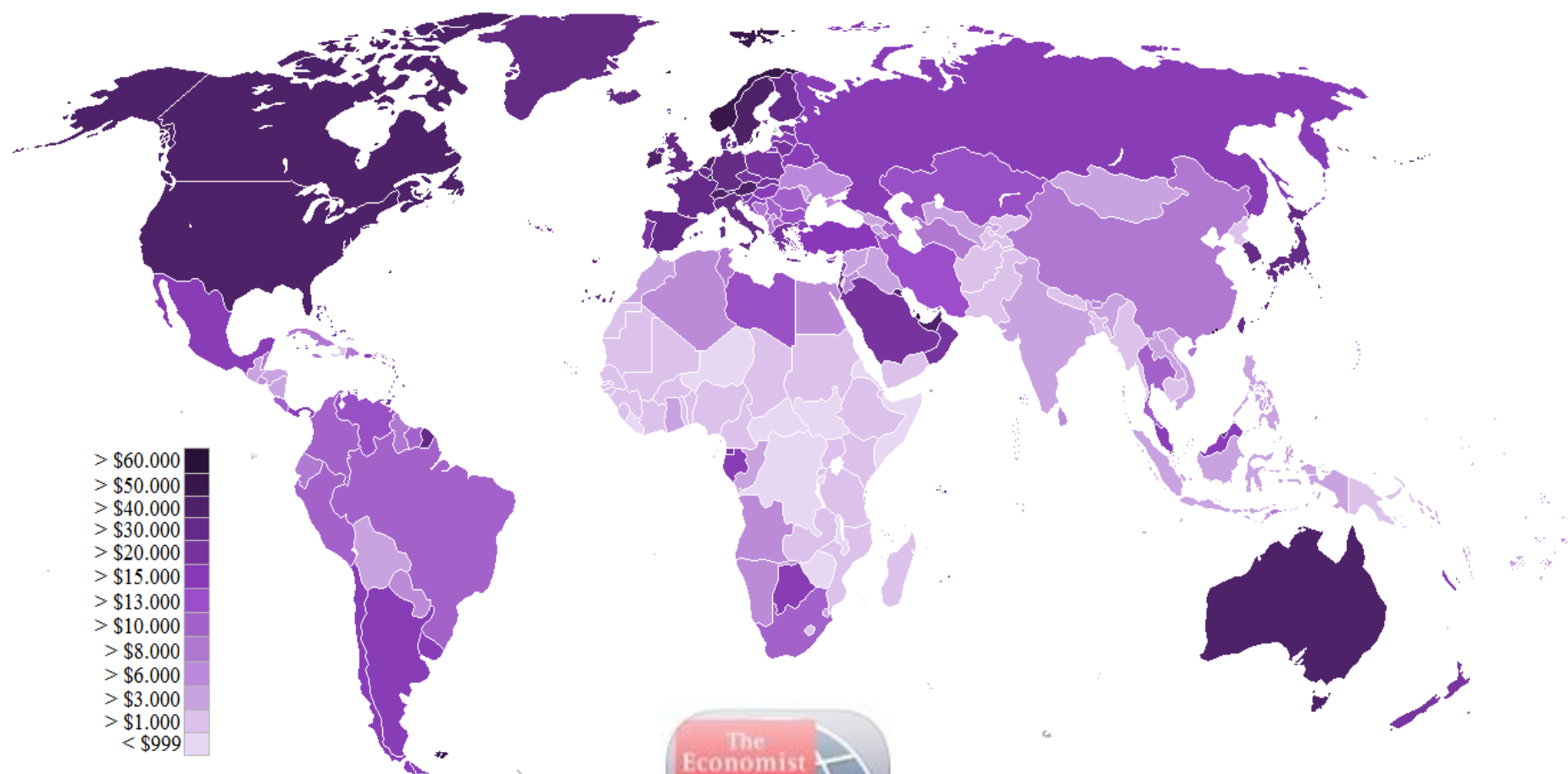
2013-12-12

GCC* – šalys svarbiausias prekybos, finansų, logistikos regionas 5 val. skrydžio atstumu

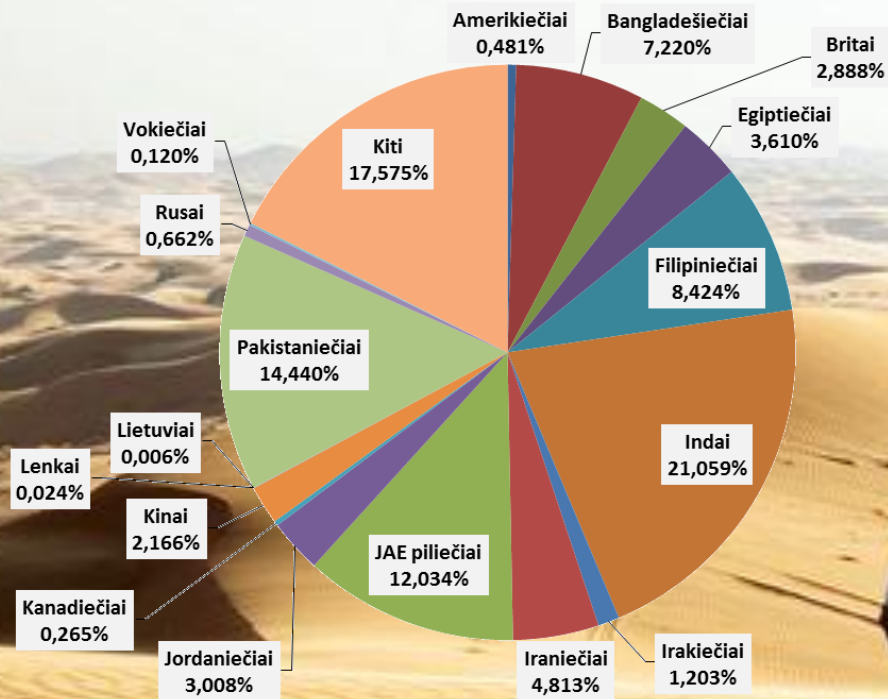

* Saudo Arabijos Karalystė, Jungtiniai arabų emyratai, Omano sultonatas, Kuveito valstybė, Kataro valstybė, Bahreino karalystė

BVP gyventojui, patikslintas PPP koeficientu

JAE gyvenančios tautos 2012 m. (viso 8.3 mln. gyv.)

Sheikh Rashid's of Dubai practical attitude to western expatriates: "They can have a church, they can have a pub and also they can have a prison. And they can by their behavior to decide which one to go to."

GCC valstybės sąrangos pvz.-JAE

1971m. priimta konstitucija įtvirtino federalinę valstybę, suteikdama reikšmingą autonomiją kiekvienam emyratui (Abu Dhabi, Dubai, Adjman, Fujairah, Ras Al Khaimah, Sharjah, Um Al-Quwain). Emyratus valdo valdovai.

Valdžia susideda iš trijų šakų:

-vykdomoji–aukščiausioji taryba, sudaryta iš 7 emyratų valdovų, pirmininkas–UAE prezidentas ir Abu Dhabio valdovas. Taip pat vyriausybės sudarytos iš 22 ministrų, kurios premjeras – Dubajaus valdovas.

-federalinė taryba kurioje posėdžiauja 40 paskirtų bei išrinktų atstovų iš 7 emyratų.

-teisinė šaka: aukščiausias teismas, apeliacinis teismas, pirmos instancijos teismas.

Dubajaus atveju, vyriausybė užtikrina valstybės funkcionavimą per 38 institucijas. Sąrašą galima rasti “Dubai Government” puslapyje:

<http://dubai.ae/en/government/pages/default.aspx?category=Government>

Visos GCC šalys - WTO narės. Pasirašiusios daugelį tarptautinių sutarčių ir konvencijų, kurias įgyvendina dar griežčiau nei kitose šalyse.

Teisinė mokestinė aplinka: JAE

JAE teisinė sistema persipynusi tarp federalinės, nacionalinės emyratų bei 38 laisvų ekonominių zonų. Jei komerciniai santykiai reguliuojami kodeksu, tai vietiniai gyvena pagal shariat'o teises normas, kurios išplaukia iš Korano kaip visos teisinės sistemos šaltinio.

Šariato teisė sudaryta iš penkių sekcijų: baudžiamosios, sandorių, šeimos santykių, skyrybų ir paveldėjimo.

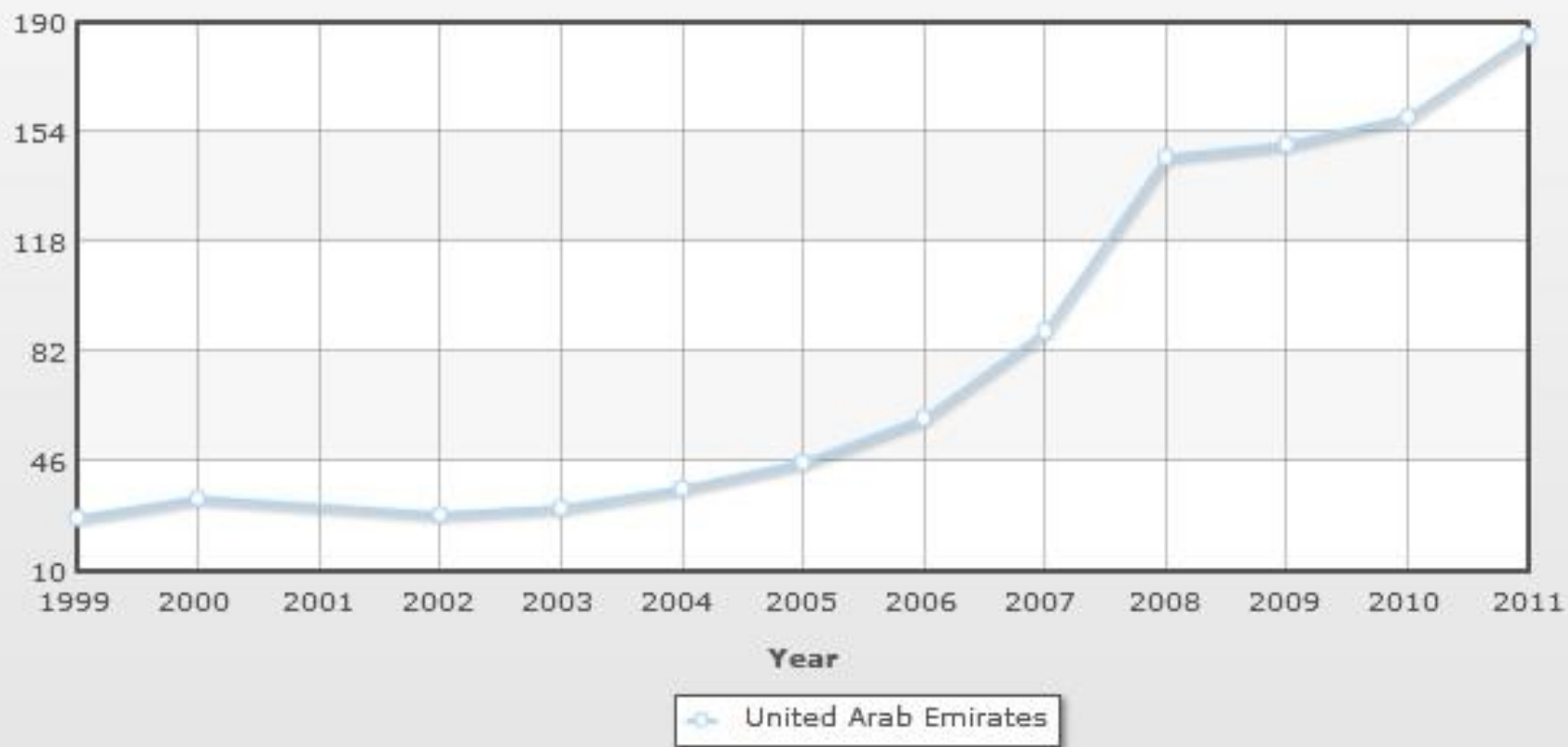
Taip pat veikia valdovo inicijuoti įstatymai daugiausia skirti reguliuoti valdžios institucijų veiklą.

Įsteigti įmonę bet kurioje GCC šalyje galima tik turint vietinį partnerį.

Importo mokestis 5 procentai išskyrus atskiras prekių klases. Nekilnojamojo turto (perkeliamas nuomininkui) 5 procentai. Nėra PVM, fizinių asmenų, socialinio draufimo mokesčių.

ES šalių piliečiams ir verslo atstovams profesionalią teisinę pagalbą teikia pvz. ADVOC tinklo advokatų kontoros (www.advoc.com).

JAE importas didžiausias GCC: 1999–2011 (mlrd.USD)

Country	1999	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
United Arab Emirates	27.5	34	28.6	30.8	37.16	45.66	60.15	88.89	145.8	150	159	185.6

Šaltinis: www.indexmundi.com

Daugiau: [JAE importas pagal produktus](#) , 2013 metais importas viršys 250 mlrd USD

Billion AED

Prekybos balansai:JAE

SteponkusCo

Description

2011

2012

Growth Rate

Balance of Trade (FOB)

391.5

470.9

20.3 %

Oil and Gas Exports

409.9

433.6

302.6 %

Crude Oil Exports

332.9

345.1

5.8 %

Oil Derivatives Exports

32.8

35.3

7.7 %

Gas Exports

44.2

53.2

20.4 %

Non-Oil Exports

260.3

353.7

35.9 %

Free Zones Exports

146.2

184.5

26.2 %

Other National Exports

114.0

169.2

48.4 %

Re-Exporting

439.1

498.5

13.5 %

Total Imports (FOB)

-717.8

-814.9

13.5 %

Other Imports

-602.8

-686.5

13.9 %

Free Zones Imports

-221.5

-250.0

12.9 %

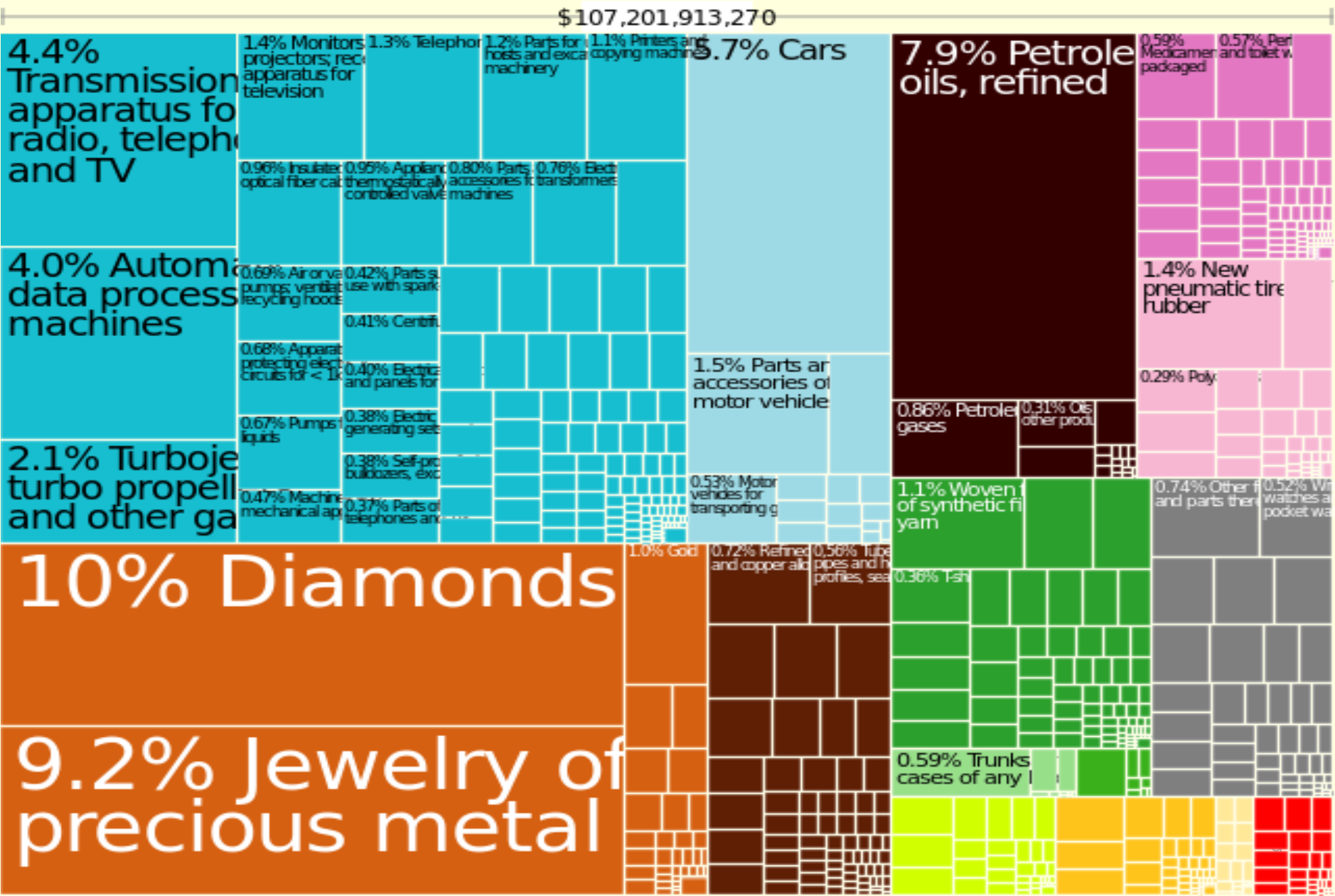
Gas Imports

-20.2

-22.2

9.9 %

JAE importo sudétis http://atlas.media.mit.edu/explore/tree_map/import/are/all/show/2010/

Galimybės: investicijų GCC mąstai iki 2020 m.

Dubajus įgyvendina net 106 mega projektus, kuriems lėšos jau alokuotos.

Mega projekto įgyvendinimo metu vykdomi masiniai prekių paslaugų pirkimai.

Pavyzdžiui, didžiausias Pasulyje Jebel Ali uostas, pagal krovinių pervežimo apimtį lenkiantis ES didžiausią Roterdamo uostą, toliau plečiamas, rungtyniaujant su Pasaulio lyderiais: Šanchajaus, Singapūro ir Hong Kongo uostais. Dubajaus Tarptautinio Aerouosto (TA) užimtumas viršija Frankfurto TA, bet šiuo metu baigiamas įrengti dar vienas – didžiausias Pasulyje TA – Dubai World Central. Bendra šiame mieste vykdomų projektų vertė viršija 315 mlrd. EUR, bet sudaro tik trečdalį visų JAE vykdomų projektų vertės.

Dauguma projektų finansuojami užsienio kapitalo. Tai pasiekta vykdant sėkmingą mokesčių politiką.

Galimybės: GCC šalys reikšmingas finansinis donoras

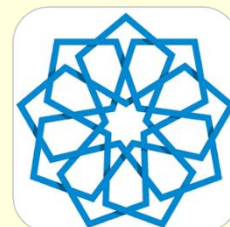
2011 – 2013 m. TUI projektų skaičius ir kapitalo investicijos (mln. EUR)

	2011		2012		2013 m. 01-08 mėn.	
	Projektų skaičius	Kap.investicijos (mln. EUR)	Projektų skaičius	Kap.investicijos (mln. EUR)	Projektų skaičius	Kap.investicijos (mln.EUR)
Bahreinas	24	770.68	29	920.61	14	332.50
JAE	174	10756.61	200	10704.19	137	7813.06
Kataras	38	9958.50	21	4734.56	41	821.19
Kuveitas	29	2979.69	25	681.80	11	595.83
Omanas	100	3614.55	99	4247,32	9	308.12
Saudo Arabija	48	3526.57	57	2316.31	20	329.59
Viso	413	31606.60	431	23604.79	232	10200.29

Šaltinis: fDi Intelligence from The Financial Times Ltd

Galimybės: GCC vykstančios parodos ir renginiai

- Dubajaus plėtros užmojai pripažinti Pasauliniu mastu, pvz., International Exhibitions Bureau didele balsų persvara Dubajų išrinko World Expo 2020.
- FIFA World Cup vyks 2022 m. Katare.
- GCC regione 2014 metais vyks apie 270 parodų: iš jų JAE – 154 parodos (vien Dubajuje–103 parodos).

Lietuvos eksp.-importas į-iš GCC (tūkst. Lt)

	2011		2012		2013 m. 01-09 mėn.	
	Eksportas	Importas	Eksportas	Importas	Eksportas	Importas
JAE	60 558	15 895	82 502	14 988	53 382	16 820
Kitos GCC šalys	218 059	66 035	317 738	37 290	343 811	12 898
Viso	278 617	81 930	400 240	52 278	397 193	29 718

Šaltinis: Statistikos departamentas

2013 m. sausį – rugsėjį JAE ir kitos GCC šalys tarp 192 Lietuvos užsienio prekybos partnerių pagal prekybos apyvartą buvo, pagal eksportą –, o pagal importą – vietoje.

Lietuviškos kilmės prekių eksportas į JAE (tūkst. Lt)

	2011	2012	2013 m. 01-09 mėn.
10 Javai	0,1	17437	0
85 Elektros mašinos ir įrenginiai	7817	12785	15318
94 Baldai	6072	11043	9547
44 Mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglys	6274	9143	4709
56 Vata, veltinys ir neaustinės medžiagos; spec.verpiniai	1323	1799	897
90 Optikos, fotografijos, kinematografijos, matavimo, kontrolės, medicinos arba chirurgijos prietaisai	337	591	2351
88 Orlaiviai, erdvėlaiviai ir jų dalys	14	0	1591
48 Popierius ir kartonas; popieriaus plaušienos, popieriaus arba kartono dirbiniai	12	137	1105
70 Stiklas ir stiklo dirbiniai	57	63	939
04 Pienas ir pieno produktai; paukščių kiaušiniai; natūralus medus	4603	588	805
18 Kakava ir gaminiai iš kakavos	0	1	396
Kitos prekės	5178	8337	15724

Lietuvos importo iš JAE struktūra (tūkst. Lt)

	2011	2012	2013 m. 01-09 mėn.
71 Gamtiniai arba dirbtiniu būdu išauginti perlai, brangakmeniai	8827	4739	9589
39 Plastikai ir jų dirbiniai	4973	4569	3656
84 Mašinos ir mechaniniai įrenginiai	167	1169	174
73 Dirbiniai iš geležies arba iš plieno (iš juodųjų metalų)	4	815	914
85 Elektros mašinos ir įrenginiai	99	755	530
70 Stiklas ir stiklo dirbiniai	139	649	837
88 Orlaiviai, erdvėlaiviai ir jų dalys	0	0	324
33 Eteriniai aliejai ir kvapieji dervų ekstraktai (rezinoidai); parfumerijos, kosmetikos arba tualetiniai preparatai	0,3	166	148
40 Kaučiukas ir jo dirbiniai	100	62	112
63 Kiti gatavi tekstilės dirbiniai; rinkiniai; dėvėti drabužiai ir dėvėti tekstilės dirbiniai; skudurai	38	116	348
94 Baldai; patalynės reikmenys, čiužiniai, čiužinių karkasai	15	33	27
Kitos prekės	1533	1915	161

Kliūtys verslui regione

- Lietuva neturi komercinės diplomatijos politikos regione.
- LR vairuotojo teisės negalioja JAE (galbūt kitose GCC šalyse).
- Diskriminacinis vizų režimas, lyginant su kitomis Šengeno šalimis (išskyrus Omaną).
- Įėjimo barjerai: prekių sertifikavimas, prekės ženklo pristatymai, atstovybės išlaikymo kaštai.
- Nėra tiesioginio susisiekiimo. Nors vien JAE įsteigtos bent keturios tarptautinės avia kompanijos (Etihad airlines, Emirates airways, FlyDubai ir AirArabia), kurioms iškeltas uždavinys organizuoti veiklą taip, kad JAE aerouostai taptų centru keleiviams ir kroviniams, nutolusiems 5 val. skrydžio atstumu.

Ko vengti Arabų kraštuose?

Knygoje “Don’t they know it’s Friday” autorius Jeremy Williams pateikia 7 itin kvailus ir dar 9 kvailus poelgius, kurių reikia vengti.

Paminėsiu tris itin kvailus poelgius:

-pasirašyti arabiškai parašytą dokumentą jo patikimai neišvertus ir nesusipažinus. Jei pakliuvote į situaciją, kai nėra galimybės išversti pasirašomą tekstą, stenkitės bent parašyti “riebų” komentarą anglų kalba.

-lengvabūdiškai pasirinkti vietinį partnerį. Tai gali sukelti neprognozuojamų pasekmių.

-laiku neapmokėti sąskaitų. Už neapmokėtą sąskaitą galite atsidurti kalėjime.

Ačiū ir iki pasimatymo
Skype: g.steponkus.el
24/7